

דן מרגולית

לא וויסוב לאחור

בני החושך של המורשת היהודית נלחמים במודרנה ■ אבל ככל שగבורות Zukot המפגינים ברוחות ירושלים נגד הגיוס, ברור שהתהלך הפוך: יותר בחורים נושאים עיניים מהישיבות לצה"ל, וגם הנשים בעולם החדרי נעות מהמטבח למקלחת

האה והאותות כמכורפים, פסולי חיתון. יום אחד Km דין במלחך ישיבת הממשלה לכלכת. לאן הוא ינסה לדבר על ליבו של הרב יצחק נסם לשחרר את הממוירים. אם חילימ אינס רשאים להתחנן בארץם – הוא אינו יכול לשמש שר הביטחון. דין לא היה בקיा בענייני הלהקה. יריביו רואו בדבריו הודמנות לדרכו מן הממשלה או לפתח לתובבו, והחליפו לי את המידיע. השר דוח ורפהיג עשה ככל יכולתו למנוע את הפרטום, אך לשוא. רק הפרסום היה עשוי להציג את האותות והאת, והידיעה אשר אכן הופיעה ב"הארץ" הועתקה מיד ברחבי העולם. זרים אוחבים לחטט בסביבה הרת היהודית.

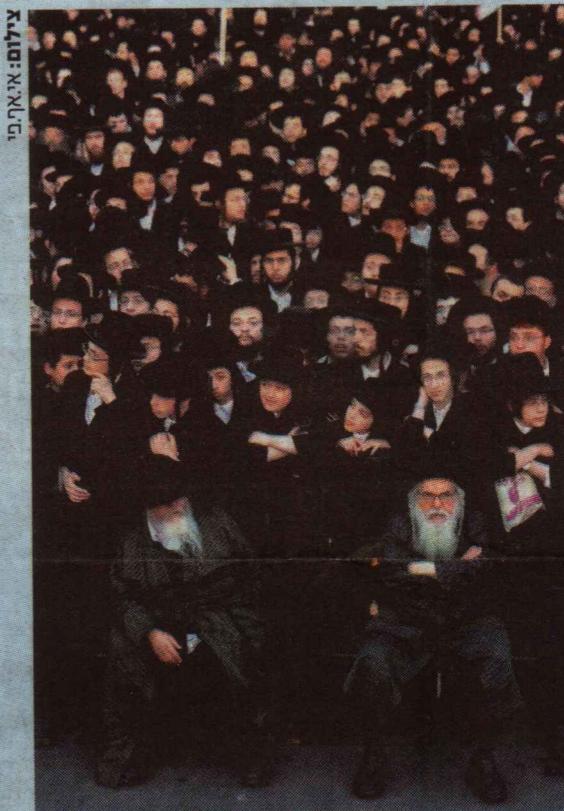
דין, שנודע בעניינים אלה ביוסי צ'חנובר, הגיע לרוב גורן. גם לחץ עליו. היו שמעות על עסקה, שהדור המודרנים תומרות תפקיד הרב חזאי. גורן פסל את הגירור ואת הנישאים הדרא-שוניים של האם וסלל דרך לנישואי האה ואחותו; והרב אלישיב זעם עלייו והתפער מבית הדין. גורן והרבנים שתמכו בו הוחרמו, הפקנו מונדים, סבלו מאד בקהלותיהם, אבל האה ואחותו נישאו כדת משה וישראל. היכן יש עוד אמיצים כמו הרב גורן?

השורנים בקרבת מסע

כן גם ביחסים בין החדרים האשכנזים, שבמוסדותיהם נמנעים ככל האפשר מלילות תלמידים מוהים, לאין ודבניהם הספרדים. הרב עוכדיה יוסף הוא "גورو" לא אשכזבי חריג. במאמרו של אריאל פיקאוד עליו מופיע ציוט מפי יוסף עצמו. לפני שנים רבות התנהל דין בענייני גם. הוא הסביר כיצד ביטאו יהודים עדים את האות כ"ה לעומת ק"מ, וזה היה חשוב לאישור או לפסילת הגט. לפי עוכדיה יוסף, עמיתו האשכנז שלמה קרי-לייז ורדו היה "החוון איש" לא רצה לקבל את דברי, וכבר חוץ גורלה של אשה ופסל את כתוב הגט שבדיח, ולא יכול להינשא מחדש. והארוע מכונן בחוי, כתוב יוסף, ומוא דרש כי ככל הדרב של בית הדין יכהן גם רב ספרדי, ושםא זה היה גם הצד הראשון בדרך לכינן ש"ס?

"הגוריים", שערכו הפרופ' בנימין בראן ור' נסים ליאון, הוא מאVIN מצפה לאומיה היסטורי המשיך לאירועי היום ברוח החדרי והחרדי-לאומי, שבו סעודות הרוחות ומופעלת אלימות נוגר היילים עם צייזת בנות כמדים. המרוואות קשים, האלים מועוררת שאט נשפ, אבל בתובנות קורת רוח נראת בכירור כי וה כ-100 שנים שהונגה החדרית, המסתובבת להצמיה מתוכה מורה ההלכות מודרני, מצויה בקרוב מאסף ובנגשה מתודת. ככל שగבורות ועוקת הקאנטים ומתעבה הקטה הציבורית ומתוטפם רברי הנטה ונאה, כך ברור כי יותר בחורים נושאים עיניהם מהישיבות לצה"ל, ונשים נעות מהמטבח למקלחת ולמחשב ולפוקולטה למשפטים, וכברם גם לדפואת.

נכון, בגל שיעורי הילודה הגבוהים (כון ירבע) וממכור קואלי-צינוי-תקציבי, יש עדרין עצמה רכה בידי הנהגות הישנות המסריבות להתאחד. לא גם גם גROL והדר באמת. אבל יש תיכון בתנועה, אם גם אטי. גאל לונשטיין, שאינו חרדי אבל קרוב אליו ידיהם בהשპחתו השמרנית, אינו נחדר בשל מדיניות הגט של צה"ל אלא מפני שהונגה (זהירותן, לו) רוזצים לראיון במדרום. תצלומי הרוחב האלים מודרניים, אבל הירושה ניבנת מהות. הרור הבא של תלמידי פרידמן יכול במקראי את המילים "תמורה", "שינוי" ואולי אפילו "מהפך". גם זו יצאה מחייב עבדות לחריות מסוימת. ■

אי אפשר לעצור את הגלגול. הפגנה נגד גיוס בירושלים, מרץ 2017

הם דנו את צאן מרעיתם לנין, ולפיגור כלכלי.

איפה יש עוד אמיצים?

התנגדות לכל רוח חדשה בעיתית. היו רבני חדרים שביקשו לשמור גשר של היררכות אל עמיთיהם הרתיים-לאומיים. אחד היה "הגדור" יוסף שלום אלישיב, שכיר את עמיתו שלמה גורן. עד שזה, במעטדו כרב הצבאי הראשי, נקלע לפרשת האה והאותות "המודים" חנוך ומרום לנגן.

משה דין כיהן או כשר הביטחון ושמע כי השנאים – חילימ – אינם יכולים להתחנן מפני שהוכרו כممודים. אם נישאה לגור אברם בודקובסקי, והוא אבד בשואה. בכואה לאזר ני-שהה ונולדו ילדה, ומשתברר כי בודקובסקי שרד הוכרז

נכון, בגלל שיעורי הילודה ומכך
וממבר קואלי-צינוי-תקציבי, יש
עדין עצמה רכה בידי הנהגות
הישנות המסריבות להתאחד. אבל
יש תיקון בתנועה, אם גם איתית

מלאות לו 80 קיבל הפרופ' מנחם פרידמן תשורה שאין לה תחולף. הוא היה ראשון לחזור את העיר לשם החדרי בארץ ישראל וצילה את הפסקוילים על הקירות במאה שערים בירושלים, וחיבר ספרים על התנגדות היישוב היישן לציונות ולשפה העברית ולהעתקת זכות בחירה לנשים וללימודי חול, ועתה כינסו תلمידי – בכחיתן "גדים שהנחת נעשו תי"ש" – שורה אורכה של מאמרם בספר הנושא את הכותרת "הגדולים". בפועל מכך שאים את הכותרת ל-958 עמדורי בהברה ביריש "הגדולים", כנוגע בהנאה האשכנזית החדרית, שהיא נשוא מהחוקרים של פרידמן וממשיכיו דרכו.

נוח לעין באמרים מחקרים אלה (קרואתי ורק את חלקם) כדי להבין כי המחות הנගלים עתה ברוחות ירושלים הם בסופו של דבר נדרכ נספה, אולי אפילו מוחלש, של מלחמת המאוסף שמנחים "בני החושך" של המורשת היהודית במור-רנה הולגת בשני עrozים, אל החלוניות הגמורה ואל מסגרת דתית מתוקנת. מבחן זה, שהוא כרפוס התנהלות אףיו של רב ציוני מובהק כי-אל לוינשטיין הוא שלוחה של הרחוב החדרי העשוי. אלה מפעלים אלימים לפחות הרבה יותר בצדיהם, ושניהם מבטאים את הניסיון שנועד לכישלון לעצרו את הגלגול ובפועל להחזירו אחריו.

במציאות ההיסטוריה של המאות ה-19 וה-20, עליית "הגן-دولים" למרכזם הרם נתפסה כהתפתחות שנבעה מניהולות מוסדרות ובעל-תפקידים אחרים בקהילה היהודית. בחיי היום-יום הדברים סבוכים יותר. שתי הוחות:

כל מית נשים? בהחלת, ובכל זאת הלוחם הקנא לשימור העבר בהי הווה בדורו, הדבר משה יושע ליב דיסקין – שעלה שם בית היתומים הנודע בירושלים – היה במדרשה כחומר ביד היוצר; ביד רعيתו שרה-סונה ("הרבענית מבריסק"), שב-ଉשרה ובכתונת השפעה להעמקת התפיסה השמרנית יותר מרבענים רבים אחרים לאורך המאה ה-19, מין גולדה מאיר של העדה החדרית בשנותיה.

במאה ה-20 ביטה הסטטיקה מן העקרונות אל המציגות בס-להנות כ严厉' עקיב דה-הא. הוא הגיע מאידופה והוא אמן על התרבות הכללית-נוצרית, ונפוצו שמעות שהיה חומו – אם כי בחיו טרם התרמס Shir אהבו למוחמד – אבל הרבניים החדרים נזקקו לו כדי להיאבק בציונים בפני המנדט הבריטי. לפיכך העניק לו מנהיג החדרים יוסף זוננפלד חופה פעה נגיד הרב חזאי אברם יצחק הכהן קוק כאלו אין לו פגם, עד שהציונים רצחו אותו לבסוף בביתו של ר' ירושלים. כש cedar את העבריין, מוריידים אותו אףיו מחהל התרבות. גם אם הוא מודיע בחר זוננפלד, שנגע עם עמיתו קוק למשך המפורס סם בישובי הציונים אוCLI. הטריפה, להיפך, לא עיבר המר-חרף היומם "גדולים", הרבניים החדרים לא היו באמת כלל: וחך רגעי האה שהולידה הערכה חדשנית פה ושם. הם התי-קפלו והתכווצו ב恐惧 עצם, ולא מצאו בתוכם ובנהוגתם מי שייעו למצב חדש את מעמד האישה ולקודם את לימור די החול ולתת עבר בחברה הכללית ולהתמודד על ערכיה. לאורך כל פעילות "הגדולים" גוברת התחששה כי הם כמעט כל-יכולים, ולעתים בעלי רצון טוב, אבל צריך לקרוא את הביבריה המותתקת של ד"ר מוד אלטשולר על מחבר "שור לחן עורך" יוסף קארו בصفת של המאה ה-16 כדי להסביר מה חסר למנהיגי החדרים בארץ ישראל כבר יותר מר-100 שנים.